

ULUSLARARASI SOSYAL ARAŞTIRMALAR DERĐİŐİ THE JOURNAL OF INTERNATIONAL SOCIAL RESEARCH

Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi / The Journal of International Social Research
Cilt: 13 Sayı: 74 Yıl: 2020 & Volume: 13 Issue: 74 Year: 2020
www.sosyalarastirmalar.com Issn: 1307-9581

ANADOLU MASALLARINDA ÖNE ÇIKAN KAHRAMAN OLARAK EVİNKÜÇÜK KIZI THE LITTLE GIRL OF THE HOUSE AS A FEATURED HERO IN ANATOLIAN FOLKTALES

Kadriye TÜRKAN*

Öz

Masal, sözlü nesir anlatılar arasında öne çıkan ve çok sevilen türlerdendir. Kolektif yaratılardan olan masalda halk muhayyilesi ve zekâsına, günlük yaşama, inanç, gelenek ve göreneklere dair pek çok ayrıntı kendisine yer bulur. Masal kahramanı olarak olağanüstü varlık ve kahramanların yanı sıra insanlar; genç, yaşlı, erkek ve özellikle kadınlar öne çıkar. Kadın masalda çocuk, eş, anne vb. birçok görev üstlenir. Bu çerçevede üç kız kardeşin konu edildiği masalarda, kız kardeşlerden en küçüğüünün diğer ikisinden hemen her açıdan farklı olması ve masalın onun üzerine kurulması ile dikkat çekmektedir.

Çalışmada halk anlatıları arasında büyük ilgi gören masalarda özellikle üç kız kardeşten bahsedenlerde en küçük kızın başta akılı, bilgisi, sadakati, sabrı ve öngörüsü olmak üzere sahip olduğu olumlu özelliklere değinilmiştir. Bu nedenle küçük kızın, kendisinden büyük iki kız kardeşinin önüne geçmesi ve masal boyunca bütün trajedinin onun çevresinde yaşanması üzerinde yoğunlaşarak Anadolu'nun çeşitli yerlerinden derlenmiş masalarda küçük kız motifinin tespiti ve anlatılarda üstlendiği fonksiyon incelenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Anadolu, Masal, Motif, Kadın, Küçük Kız.

Abstract

The folktale, verbal prose are among the most talked-about and popular types. As collective creations, many details about popular imagination and intelligence, everyday life, faith, tradition and customs find space in the folktale. As a folktale hero, exceptional beings and heroes, as well as people, young and old men and women in particular. Woman in folktales, children, spouse, mother etc. In this frame three sisters are mentioned at the folktales, the youngest of the sisters is different from the other two in almost every respect, and the folktale is built upon it.

In this study among the folk narrative, which are of great interest to the folktales, the three daughters mentioned the positive characteristics of the youngest daughter, especially intelligence, loyalty, patience and foresight. For this reason, the young girl passes her two big sisters in front of her and concentrates on the whole drama around her around the folktale, examining the function of the little girl motif in the folktales collected from various parts of Anatolia.

Keywords: Anatolia, Folktale, Motif, Woman, Little Girl.

* Doç. Dr., Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0383-1964>, ktturkan@gmail.com

GİRİŞ

Halk anlatıları arasında önemli bir yere ve yaygınlığa sahip olan masal, halk muhayyilesinin ve kültürünün yansıtıcısıdır. Masal yaratıldığı yani içinden çıktığı toplumun bir parçası olarak ona ait inanç ve geleneklere, bilinçaltına, yaşayış tarzlarına ve günlük hayata dokunur. “Her ne kadar masallar, baskı altında ve durağan bir şekilde yaşayan toplumların bireylerinin, bireysel kurtuluş ütopyaları gibi görülse de aslında bunlar bütün toplumun ortak düşleridir” (Kaya, 2002, 52). Masalın kahraman kadrosu da çok ve çeşitlidir. Zira masal dünyası, hayal ile gerçeği birleştirdiği için buna son derece uygun olup içerisinde olağan ya da olağanüstü birçok olay ve kahraman barındıran bir türdür. Masal kahramanları, masalın temel özelliklerine paralel olarak tabiatüstü varlık ve kahramanların yanında sıradan insanları da içerisine almakta ve masallarda erkekler kadar kadın kahramanlar da dikkat çekmekte eş, kadın, anne, kardeş, çocuk vb. özellikleri ile öne çıkmaktadır. Bu çerçevede masallarda kadın kahramanlar arasında formülistik sayılardan olan üç sayısına ve anlatılarda üçleme (Propp, 2001, 75) kuralına bağlanan “üç kız kardeş motifi” mevcuttur. “3 sayısı, triumvirate, üç adamın yönetimi, eski akademik düstur tres faciunt collegium'dan, bir sınıfta 3 öğrenci olması koşulu ve bir kararı 3 kişi birlikte alabilirden de anlaşılabilir gibi insan ilişkilerinde de önemlidir” (Schimmel, 2000, 76). Masal, bu kızlardan üçüncü yani en küçük kızın öne çıkmasıyla birlikte onun çevresinde gelişir. “Ana hedefi çocuğu yetişkin yaşamına hazırlamak olan masallar, ağırlıklı olarak ergenliğin sona eriş sürecini konu edinir. Bunun en önemli temsili olan evliliğin ve kahramanlık aracılığıyla kendini kanıtlamanın başlangıcında ise aileden, memleketten, yani bir başkasının erkinin geçerli olduğu merkezden ayrılmak yer alır. Büyük kardeşler ergenliğin devingenlik sağlayan tecridini yaşamak için geç kaldığından, ana kahraman rolünü en küçük kardeş kazanır” (Sezer, 2004, 18).

Masallarda kolektif hafıza küçük kızı, halk deyişleriyle “tekne kazıntısını” büyük ve ortanca kızıdan daha güzel, zeki, bilgili, cesur, sadık vb. pozitif pek çok özelliklerle işaretler. “Sanki son gelen, sıralamayı tersine dönüştürüp başa geçmiştir. Bu da en küçük kardeşin, büyüklerin iktidarından duyduğu rahatsızlığın masal aracılığıyla usturuşlu bir anlatımıdır” (Sezer, 2004, 24). Küçük kız, masal boyunca erginleme sürecini yaşar ve içsel yolculuğunu gerçekleştirirken başta kendi kız kardeşleri olmak üzere birçok engelle karşılaşır; zulme uğrar, acı çeker ve bu serüven her zaman onun için muvaffakiyetle sona erer. Küçük kızın kazandığı zafer, başlanma dileyen büyük ve ortanca kızı affetme ya da cezalandırma ile sonuçlanır. Zira masal dünyasının olmazsa olmazları arasında bulunan düalizme göre iyilerin öne çıkması, alkış alması bir bakıma kötünün desteğine bağlıdır.

Çalışmada, masallarda üç kız kardeşten en küçük kızın başta zekâsı olmak üzere sahip olduğu üstün özelliklerle diğer kız kardeşlerinin önüne geçmesi ve masal boyunca bütün acının onun tarafından yaşanması dikkate alınarak Anadolu'dan derlenmiş masallarda küçük kız motifinin tespiti ve anlatılarda üstlendiği görev değerlendirilmektedir.

Masallarda Küçük Kız Motifi

Üç kız kardeşten bahseden ya da masalın konusunun bunun üzerine kurulduğu anlatılarda (Sadıç, 2008, 136-139) fiziksel olarak ve karakter açısından bütün iyi özellikler en küçük kızın üzerinde toplanmakta ve ana kahraman olarak küçük kız gösterilmektedir.

Küçük Kız Akıllıdır

Masal dünyasında küçük kız, ilk ve ortanca kızıdan akli ile ayrılır. Taşeli Platosu'dan derlenen *İğci Baba* (Alptekin, 2002, 220-223) masalında İğci Baba, iğ satarken üç kız kardeşin yaşadığı bir eve rastlar. Anlatmada İğci Baba adı verilen ihtiyar, büyük ve ortanca kız kardeşi kandırarak evine götürür ve öldürür fakat küçük kız, akli ve öngörüsü sayesinde ihtiyarı aldatıp

ondan kurtulmayı başarır.

Küllü Fatma'da (Alptekin, 2002, 248-250) bir kadının üç kızı olduğu belirtilir. "Evvel vakdin birinde bir garı varmış. Garının üç tene de gızı varmış" (Alptekin, 2002, 248). Küllü Fatma'nın masalın başında küçük kız olduğu söylenirse de masal onun etrafında dönmektedir. Bir yerde masalcı, Küllü Fatma'nın ablaları diyerek onun küçük çocuk olduğuna da işaret eder. Masalda büyük ve ortanca kız bir olup annelerini öldürür. Küllü Fatma'yı kıskanıp ona zulm ederler ancak masalın sonunda Küllü Fatma yani küçük kız akıllı, vicadanlı, azmi ve sabrı sayesinde padişahın oğlu ile mutlu olurken diğer ikisi de cezasını bulur.

Mıddık Kız (Köksel, 1995, 264-266) masalında da *Küllü Fatma* gibi bir karının üç kızı olduğundan söz edilir. Ancak bu masalda kahraman, en küçük kız değil "Mıddık kız" dır. Küçük kız yerine bu isim kullanılmıştır. Masalda üç kız kardeşten çok az bahsedilmekte ve "Mıddık kız", doğrudan küçük kız özelliği taşımaktadır. Mıddık kız, son derece akıllı olup içinde bulunduğu zor durumdan akıllı ve olmayacak istekleri sayesinde dev karısını oyalayarak kurtulur.

Gaziantep'ten derlenen *İnci Salkım*'da (Köksel, 1995, 195-201) masalın başında bir adamın üç kızı olduğu söylenir. "Bir varmış bir yokmuş, evvel zaman içinde kalbur saman içinde, bir adam varmış. Bu adamın da üç tane kızı varmış. Bu kızlarının üçünü de hocaya okutmaya gönderirmiş. Hoca birgün kızları çağırılmış. Küçük kıza: "Kızım baban yakında bezirganlığa gidecek. Sana ne istersin derse, sen İnci Salım iste. Eğer getirmezsen, katırların kan işeye, yolun toz duman kapana de, büyük kızla da siz ne isterseniz isteyin, demiş" (Köksel, 1995, 195). Anlatmada küçük kız, hocanın da tespit ettiği gibi kızların içerisinde akıllı olan ve dolayısıyla zeka ile ödüllendirilmiş olup bedduası da tutacak olan kız olduğundan hoca ona nasihat eder. Böylece küçük kız, babasından evleneceği adamı ve mal-mülk talep etmiş olur. Önce refaha ulaşır, sonra büyük kız kardeşlerinin kıskançlığı yüzünden kocası ile arası bozulunca zora düşer; demir asa ve çarıkla bir erginleme yolculuğuna çıkar, masalın sonunda muradına erer.

Eyvah (Köksel, 1995, 202-211) adlı masalda bu kez bir bezirgânın üç kızı anılır. *Eyvah* masalında üç kız kardeşten büyük ve ortanca kızlar, seyahate çıkan babalarından sıradan şeyler isterken en küçüğü evlerine gelen yaşlı kadının dediğini unutmaz ve bezirgândan hayatını değiştirecek bir şey, yedi kutu içinde bir habbe karabiber ister (Köksel, 1995, 202). Bu da masalarda "akıl yaşta değil baştadır" atasözü doğrultusunda en küçük kızın akıllı olduğuna dair bir göndermedir.

Yılan Kız (Köksel, 1995, 215-219) masalında ise bir kocakarının üç kızından bahsedilir. Masalda küçük kız, padişahın kızı derdini ona anlatınca "Ben senin derdine çare olurum" (Köksel, 1995, 216) der. Masal anlatıcısı bunun üzerine "küçükler şeytan olur ya" (Köksel, 1995, 216) cümlesi ile küçük kızın diğerlerinden farklı olduğunu teyit eder. Bu da anlatıcının en başından küçük kızını kahraman olarak seçtiğinin ifadesidir.

Dev Baba (Boratav, 1969, 69-79) isimli masalın başında üç kızdan küçük kızın, üçü içerisinde en akıllısı olduğu söylenmektedir. "Bir varmış, bir yokmuş... Vakti zamanında bir padişah, bu padişahın da üç kızı varmış. Bu kızların evlenme çağları çoktan gelmiş, neredeyse geçecek, buna çok üzülüyormuş kızlar. Bir gün üç kız bir araya gelmiş, dertleşip konuşuyorlarmış. En küçük kız en akıllıları imiş: Ablalarına demiş ki: 'Hiç üzülmeyin, bu işin çaresi var. Babamızın lalasını çağıralım, ona derdimizi anlatalım. O da babamıza söylesin'" (Boratav, 1969, 69). Masal boyunca küçük kız ön planda ve bir dizi sınavın içerisinde yer almaktadır.

Ankara'dan derlenen *Yatalak Mehmet* (Boratav, 2007, 136-144) masalındaki padişahın da üç kızı vardır. Padişah kızlarına kendisini ne kadar sevdiklerini sorar. Büyük kız "dünyalar kadar sevirim, ortanca kız canımdan çok severim" deyince padişah onları vezirlerin oğulları ile evlendirir. En küçük kız babasına "seni tuz kadar severim" (Boratav, 2007, 136-137) cevabını verince padişah çok sinirlenir ve cellata, kızını öldürmesi emrini verir. Cellat kızı öldürmeye kıyamaz. Bunun üzerine masaldaki olaylar, küçük kızın çevresinde cereyan eder.

Yel Atı (Köksel, 1995, 362-373) adlı masalda padişahın üç kızı vardır. İlk iki kız kiminle

evlenmek istediklerini kendileri babalarına söylerken en küçük kız, babasına elma atarak evlenmek istediğini bildirir. Tellallar bunu herkese duyurur (Köksel, 1995, 369). Masalda küçük kız istediği kişi geçene kadar elmayı atmaz. Ancak beklediği kişi geçince elmayı atar ve onunla evlenir (Köksel1995: 362-373). Küçük kız anlatmada vurgulandığı gibi aklını kullanmış ve evleneceği kişiyi kendisi seçmiştir.*Kara Köpek'te* (Günay, 1975, 464-468) padişahın üç kızı cirit oynayarak eş seçer. İlk ikisi iyi eşler seçerken küçük kızın kısmetine bazen insan bazen hayvan suretine bürünen köpek düşer.Küçük kız, uzun bir süre ve pek çok sınava katlanıp muradına erer.“Eşiği aştıktan sonra, kahraman bir dizi sınavdan geçmek üzere tuhaf biçimde akışkan belirsiz biçimlerin düş dünyasında ilerler” (Campbell, 2010, 113).

Afyon masalı *Gülü Koparan Dev'de* (Özçelik, 2004, 303-304) padişahın üç oğlu bahçelerindeki nadide gülü koparan devin peşinden kuyunun yanına gider ve küçük çocuk kuyuda devin esir aldığı üç kızla karşılaşır. Küçük kızın yardımı ile devi öldürür. Kuyudan çıkarken küçük kızın güzelliğini gören ağabeyleri, oğlanı kuyuda bırakınca şehzade, başına gelecekleri önceden tahmin eden küçük kızın verdiği yüzük sayesinde yeryüzüne çıkar ve bu kızla evlenir. Anlatmada küçük kızın akli ve öngürüsü konu edilmektedir.

Küçük Kız Sabırlıdır

Köpekle Evlenen Kız (Özçelik, 2004, 333-334) isimli anlatmada kadın, dua ile üç kız çocuk sahibi olur. “Ey koca kudret, bana bir kız evladı ver. Köpek istesin köpeğe; kedi istesin kediye vereceğim.” Allah kadının duasını kabul eder. Buna bir tane değil arka arkaya üç tane kız evladı verir. Kadın çok sevinir, kızlarını varlık içinde büyütür.Vakti gelince büyük kızlarını bey oğulları ile evlendirir.Küçük kızının da evlenme yaşı gelir” (Özçelik, 2004, 333).Küçük kızı da sözünü hatırlayarak kapıya gelen köpeğe verir.Küçük kız aslında olağanüstü özellikleri olan bir insanla evlenmiştir.Kocasının kimliğini ortaya çıkarmak için ablalarının dediğini yapar.Kocasının sırrını ortaya çıkardığı için terkedilir.Doğumdan sonra barışırlar.Anlatıcı daha başında masalın küçük kız etrafında döneceğini belirtir. Ablalara iyi evlilikler yaptırıp saf dışı bırakır.Sadece bir kez o da fitne için ortaya çıkarlar.Masalda sihirli oğlan, sihrini bozan kızı evden kovar.Kız, bu oğlanın bacılarının evine gider. Büyük baci ile ortanca baci, oğlana kızı evden kovduğu için hak verirken küçük bacası oğlana: “Aman kardaşım yazık değil mi? Üstelik de yüklüymüş adam ona kıyar mı?”(Köksel, 1995, 214) der. Bu da küçük kızın anlatmaya hangi konumda yansırsa yansısın, akli selim ve iyi kalpli olduğunun göstergesidir.

Hamur Bacı (Köksel, 1995, 384-385) masalında ise fakir bir adamın üç kızı vardır ve küçük kız padişahın küçük oğluyula sabır vaad ederek evlenir. Masal da onun etrafında döner. Elazığ derlemesi *Arif Yusuf* (Günay, 1975, 454-460) isimli anlatmada fakir olduğu halde Arif Yusuf, annesini padişaha gönderir. Önce büyük sonra ortanca en sonunda da padişahın küçük kızıyla evlenir. Yusuf büyük ve ortanca kızı, yanlış kız diye geri gönderir. Kızlar da fakir evinde kalmak istemedikleri için sevinerek baba evine dönerler. Küçük kıza sıra gelince o geri dönmek zorunda kalmamak için dua eder. Böyle bir durumda intihar edeceğini söyler. Son derece kanaatkâr ve sabırlı davranıp kocasının evinde yaşar. Bolluk, bereket ve murada erer. Büyük kızlar, küçük kız kardeşleri geri dönmüyor diye kıskanır ve bir kadın göndererek olan biteni öğrenmeye çalışırlar. “Damatla beraber misafirlerin yanına gidiyorlar, tokalaşıyorlar. Büyük bacıların ikisi birden orada felç oluyorlar. Biz sabretmedik böyle oldu diye” (Günay, 1975, 460).

Arap Lala'da (Boratav, 2007, 148-154) padişahın evlenme çağına gelmiş üç kızından ilk ikisi lalaları tarafından evlenmek üzere götürüldükleri yerden korkup evlerine geri dönerken küçük kız ev sahibine, ev işlerini yaparak kendini sevdirebilir; sebat eder, kendisine denilenleri eksiksiz yerine getirerek akli ve iyi niyetinin karşılığı olarak şehzade ile evlenir. Büyük kızlar tembellik, korkaklık, sabırsızlık vb. kötü meziyetleri nedeniyle ayaklarına gelen fırsatı kaçırdıkları için masal boyunca küçük kız kardeşlerini kıskanır ve sürekli rahatsız ederler.

Küçük Kız Fedakârdır

Gümüşhane masalı *Askere Giden Kız* (Sakaoğlu, 2002, 297-302) adını taşıyan anlatmada küçük kız babasının yerine askere gider. "Vakti zamanının birinde bir ihtiyarın üç tane kızı varmış. Bu ihtiyarın kızlarından birisini iki ayrı delikanlı istemiş. İhtiyar, bu kızını, isteyenlerden birine vermiş, öbürü de gidip ihtiyarın askerlik yapmadığını muhbirlemiş" (Sakaoğlu, 2002, 297). Bu nedenle önce büyük kız daha sonra ortanca, babasının yerine askere gitmek için yola çıksa da ilk engelde vazgeçer. Bunun üzerine küçük kız, babasını kurtarmak için askere gider. Savaşta başarı gösterir ve erkek zannedildiği için padişaha damat olur. Cinlerin kargışıyla da erkeğe dönüşür. Masalda, ihtiyarın büyük ve ortanca kızı karşılarna çıkan ilk zorlukta babalarına verdikleri sözü unutup geri dönerken küçük kız sözünü tutmuş, bu yolda ne gerekirse yapmış ve sonunda padişaha damat olarak ödüllendirilmiştir. Niğde'den derlenen *Muradına Ermeyen Dilber*'de (Bakırcı, 2000, 354-359) ise kızları adamın borçlarını ödemek için büyükten başlayarak sırayla yola çıksalar da sadece küçük kız bunu başarır ve bir çok sınavdan sonra padişahın oğlu ile evlenip muradına erer.

Küçük Kız Zulme Uğrar

Süleyman Bey (Alptekin, 2002, 412-415) masalında bir adamın üç kızı, *Ceylan Yüreği*'nde (Alptekin, 2002, 309-313) ise padişahın üç kızı vardır. "Padişahın da üç gızı varmış" (Alptekin, 2002, 309). Anlatmada padişahın hanımı ile büyük ve ortanca kızı düğüne giderler; küçük kız gitmez, evde kalır. Olaylar da küçük kızın başından geçer. *Vezirin Üç Kızı ve Padişahın Oğlu* masalında, masalın adından da anlaşılacağı gibi vezirin üç kızı mevcuttur (Alptekin, 2002, 435-439). Vezirin büyük ve ortanca kızı, padişahın oğluna evlenmeden önce verdikleri sözü yerine getiremezler. En küçük kız ise sözünü tutar, vaadini yerine getirir ve padişahın oğlundan hamile kalır. Ne var ki ablaları küçük kızı kıskanır ve doğum yaptığı gece çocukları bir sandığın içinde denize atıp oğlana da karın, köpek doğurdu derler. Padişahın oğlu buna inanır ve küçük kızı, köpek doğurdu diye beline kadar gömdürerek uzun süre zulüm eder.

Masalarda büyük kız kardeşler, küçük kıza daima kötülük yaparlar. Büyük ve ortanca kızlar yüzeysel, düşüncesiz ve kıskanç tiplerdir. C. G. Jung'ın tespitiyle bir çeşit "gölge arketip" gibi hareket ederler. Zira en küçük kızın pozitif özelliklerine karşı negatif özellikler taşır ve kahramanın animus'u ile kavuşmasının önündeki engel olarak kız kardeşlerine, sırf onlardan farklı olduğu için sorun çıkarırlar. Gölge tiplerin masalda özel isimleri yoktur; büyük kız, abla, bacı gibi genel biçimde adlandırılırlar. "Gölge herhangi bir arketipin içerdiğinden daha çok, insanın temel hayvansı yapısını içerir. Evrim tarihinde çok derinlere uzanan kökleri yüzünden arketipler arasında belki de en güçlüsü, gizilgüç olarak da en tehlikelidir. İnsanda, özellikle aynı cinsten olanlarla ilişkilerinde iyi kötü ne varsa, hepsinin kaynağıdır" (Hall ve Nordby, 2016, 48-49). Büyük kız kardeşler, masalın asıl kahramanı olan küçük kızın başarısını üstlenmek adına veya onu kıskandıkları için masal boyunca küçük kızın kötülüğünü istemekte ve bunun için her türlü yola müracaat etmektedirler.

Küçük Kız Güzel Olandır

Dünya Güzeli (Alptekin, 2002, 423-428) adını taşıyan masalda padişahın oğlu, dünya güzeline aramaya çıkar. Oğlana, ak sakallı bir koca yardım eder. Yaşlı adam şehzadeye, kızını nasıl bulacağını anlatırken bunların üç kız kardeş olduklarını söyler. Oğlan, bu üç kız kardeşi bulur. "... Üç bacıdan ikisi gümüş sandalyada, birisi altın sandalyada oturur" (Alptekin, 2002, 426). Dolayısıyla kızların en küçüğü ve altın sandalyede oturan "dünya güzeli" dir.

Üç kız kardeşten bahsedilen masalarda bütün iyi özelliklere sahip olan en küçük kız olduğu gibi en güzel olan kardeş yine küçük kızdır. Ayrıca masalarda üç kız kardeşten en küçük kızın doğurduğu kız da çok güzeldir. Örneğin; *Padişahın Üç Kızı* (Köksel, 1995, 342) masalında padişahın en küçük kızının doğurduğu kız, dünyalar güzeldir.

SONUÇ

Masallar, halk yaratmaları içerisinde çok sevilen ve yaygın türlerden biri olarak arka planı mitolojik döneme kadar uzanan diğer taraftan insana dair her şeyden ve günlük hayattan izler taşıyan yoğun anlatmalardır. Masallarda olaylar kadar kahramanlar da ön plandadır. Bu çerçevede Anadolu'nun çeşitli yerlerinden derlenen masalarda olağanüstü kahramanların yanında insanlar ve kadınlar, masalın önemli unsurlarıdır. Kadınlar anlatmalarda farklı görev ve şekillerde büyük yer işgal ederler. Kadınların masalarda yüklendiği fonksiyonlardan biride genellikle üç kız kardeşe yer veren anlatmalarda, en küçük kız olarak ortaya çıkmaktadır. Bu halk anlatmalarındaki üçleme kuralına bağlı kalınarak ortaya çıkan bir durumdur. Küçük kız, bazen alenen bazen masal içerisinde sezdirme yoluyla gerçek hayattaki kadınların temsilcisi olarak masal dünyasında uzun ve zorlu bir yolculuğa çıkar. Bu sırada öncelikle kendi ailesi olmak üzere herkes ve her şey ona karşıdır. Ancak küçük kız, masalın eğitimsel işlevine de bağlı kalınarak akı, sabrı ve gücü sayesinde başta büyük kız kardeşleri olmak üzere herkese ve her şeye rağmen zafere ve hak ettiği mutluluğa ulaşır.

KAYNAKÇA

- Akgün, Yılmaz (2000). *Trabzon Masalları Üzerine Bir Araştırma*. Yüksek Lisans Tezi, Yüzcüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Van.
- Alptekin, Ali Berat (2002). *Taşeli Masalları*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Bakırcı, Nedim (2000). *Niğde Masalları*. Yüksek Lisans Tezi, Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Niğde.
- Boratav, Pertev Naili (1969). *Az Gittik Uz Gittik*. Ankara: Bilgi Yayınları.
- Boratav, Pertev Naili (2007). *Zaman Zaman İçinde*. Ankara: İmge Kitabevi Yayınları.
- Campbell, Joseph (1999). *Kahramanın Sonsuz Yolculuğu*. (Çev. Sabri Gürses), İstanbul: Kabalıcı Yayınevi.
- Günay, Umay (1975). *Elazığ Masalları*. Erzurum: Atatürk Üniversitesi Yayınları.
- Hall, Calvin- Vernon Nordby (2016). *Jung Psikolojisinin Ana Çizgileri*. (Çev. Ender Gürol), İstanbul: Cem Yayınevi.
- Kaya, Muharrem (2002). "Türk Halk Anlatılarında Kadın". *Toplumbilim*, S. 15, s. 49-54.
- Köksel, Behiye (1995). *Gaziantep Masalları Üzerine Bir İnceleme*. Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Ölçer Özünel, Evrim (2006). *Masal Mekânında Kadın Olmak*. Ankara: Geleneksel Yayıncılık.
- Özçelik, Mehmet (2004). *Afyonkarahisar Masalları*. Isparta: Fakülte Kitabevi.
- Propp, Vladimir (2001). *Masalın Biçimbilimi Olağanüstü Masalların Yapısı*. (Çev. Mehmet Rifat-Sema Rifat), İstanbul: Om Yayınevi.
- Sadıç, Aysun (2008). *Masallarda Kadın (Güneydoğu Anadolu ve Doğu Akdeniz Masal Örnekleri)*. Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gaziantep.
- Sakaoğlu, Saim (2002). *Gümüşhane ve Bayburt Masalları*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Schimmel, Annemarie (2000). *Sayıların Gizemi*. (Çev. Mustafa Küpüşoğlu), İstanbul: Kabalıcı Yayınevi.
- Seyidoğlu, Bilge (1975). *Erzurum Halk Masalları Üzerine Araştırmalar -Metinler ve Açıklamalar*. Erzurum: Atatürk Üniversitesi Yayınları.
- Sezer, Özlem (2004). *Masallarda Toplumsal Cinsiyetin İşlenişi*. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.